

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23142/2024
10.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Весна Лукић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., као правног следбеника покојног ВВ бившег из ..., чији је пуномоћник Владимир Шумкарац, адвокат из ... и туженог ГГ из ..., као правног следбеника покојне ДД бивше из ..., чији је пуномоћник Александар Попара адвокат из ..., ради утврђења ништавости, одлучујући о ревизијама тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2424/23 од 07.02.2024. године, у седници одржаној 10.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужених изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2424/23 од 07.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2424/23 од 07.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужених и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 4569/22 од 17.11.2022. године којом је одбијен приговор стварне ненадлежности тог суда и утврђено да је ништав уговор о замени станова закључен између ВВ бившег из ..., чији је правни следбеник тужена ББ из ... и покојне ДД (...) бивше из ..., чији је правни следбеник тужени ГГ из ..., оверен дана 17.11.2002. године пред Првим општинским судом у Београду под Ов. бр. .../... и обавезани тужени да на име трошкова парничног поступка солидарно исплате тужиљи износ од 362.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиље и тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су и на основу члана 404. ЗПП благовремено изјавили ревизије због битних повреда одредаба парничног поступка о погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговоре на ревизије тужених.

О ревизијама тужених није одлучивано на основу члана 404. ЗПП, као о посебним ревизијама. Вредност предмета спора, одређена у тужби износом од 3.000.000,00 динара, виша је од динарске противвредности 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе (18.09.2003. године), када је вредност једног евра по том курсу износила 65,5783 динара, и зато омогућава изјављивање ревизије.

Одлучујући о изјављеним ревизијама, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизије тужених нису основане.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битне повреде одредаба парничног поступка из тачки 4. и 12. става 2. означеног члана, на које се указује наводима ревидената, нису законски разлог за ревизију у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, сада покојни ЂЂ (умро 30.12.1997. године) и ЕЕ (умрла 01.01.1999. године) закључили су 09.09.1993. године уговор о доживотном издржавању са даваоцем издржавања, сада покојном Д ... (удатом Д), мајком туженог ГГ. Примаоци издржавања су 30.05.1994. године поднели тужбу за раскид тог уговора. Парницу покренуто том тужбом је након њихове смрти наставила тужила. Давалац издржавања из означеног уговора о доживотном издржавању је у поступку јавног излагања података о непокретности извршила упис права својине на стану број у Улици ... број ... у ..., предмету уговора о доживотном издржавању од 09.09.1993. године и извршила брисање забележбе постојања тог уговора. Тужила је 24.07.2002. године поднела приговор на упис права својине сада покојне ДД, који је одбијен, а одбијен је и њен захтев од 23.07.2002. године за упис забележбе спора на предметном стану. Између сада покојне ДД и сада покојног ВВ - оца тужене ББ, закључен је 17.12.2002. године уговор о замени станова Ов .../..., по којем је правни претходник тужене ББ дао стан број ... у Улици ... број ... у ... у замену за спорни стан, уз доплату. На основу тог уговора правни претходник тужене ББ се 05.07.2003. године уписао као власник предметног стана, из којег је исељен у извршном поступку који је тужила покренула против сада покојне ДД. Правноснажном пресудом П 79607/10 од 04.01.2013. године раскинут је уговор о доживотном издржавању од 09.09.1993. године, а правноснажном пресудом П 4897/06 од 05.04.2007. године одбијен је тужбени захтев којим је сада покојна ДД тражила утврђење ништавости, односно поништај тестаментa покојне ЕЕ којим је тужила одређена за наследницу њене имовине.

На тако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Одредбом члана 53. став 1. и 2. Закона о облигационим односима прописано је да побуде из којих је уговор закључен не утичу на његову пуноважност, али ако је недопуштена побуда битно утицала на одлуку једног уговарача да закључи уговор и ако је то други уговарач знао и морао знати, уговор ће бити без дејства.

Сада покојна ДД, као странка у спору за раскид уговора о доживотном издржавању од 09.09.1993. године, оспорени уговор о размени закључила је као

несавесни уговарач, па и са недопуштеном побудом - намером да осујети евентуална права трећих лица у односу на предметни стан, а оценом изведених доказа утврђено је да је и друга уговорна страна знала за недопуштену побуду свог сауговарача.

Оцена изведених доказа је изван контроле ревизијског суда, јер је чланом 407. став 2. ЗПП прописано да се ревизија не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања. Изузетак су случајеви из члана 403. став 2. ЗПП, али у овом поступку те процесне ситуације нису остварене. Зато нису основани ревизијски наводи тужених о погрешној примени цитиране законске одредбе, као ни наводи о непостојању активне легитимације тужиле. Према члану 109. став 1. Закона о облигационим односима, на ништавост уговора може се позвати свако заинтересовано лице. Тужилца је активно легитимисана и има својство заинтересованог лица из наведене законске одредбе, као тестаментална наследница покојне ЕЕ и као давалац издржавања из уговора о доживотном издржавању који је закључила са примаоцима издржавања, сада покојним ЂЂ и ЕЕ, овереним 03.10.1995. године у предмету Трећег општинског суда у Београду Р 873/95.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић